

**Sinteza obiecțiilor și propunerilor la
proiectul Legii privind selecția și evaluarea performanțelor judecătorilor**

Organele care au înaintat propuneri sau obiecții	Nr.	Conținutul obiecțiilor sau propunerii	Opinia Ministerului Justiției
Consiliul Superior al Magistraturii	1.	<p>Consiliul consideră oportun completarea: <i>Art.1 din proiectul Legii</i> menționat cu dispoziția: " ... și testarea psihologică a judecătorului, candidaților la funcția de judecător".</p> <p>Testarea psihologică constă în susținerea unui test scris și a unui interviu în fața unui psiholog desemnat din rândul specialiștilor acreditați. Rezultatele testării psihologice sunt concretizate într-un raport, care cuprinde profilul psihologic al fiecărui candidat și calificativul „admis” sau „respins”.</p>	<p>Nu se acceptă Parcursul „testului psihologic” de către candidații la funcția de judecător constituie una din etapele de admitere la INJ¹. Nu considerăm oportun de a repeta acest test la etapa aprecierii candidaților de către CSM.</p>
	2.	<p>La art. 6 alin. (1) din proiectul menționat, se propune o nouă redacție și anume: <i>„Judecătorii sunt supuși evaluării ordinare a performanțelor, după cum urmează :</i> <i>a) evaluarea judecătorilor cu vechimea în muncă până la 5 ani - o dată în 2 ani;</i> <i>b) evaluarea judecătorilor cu o vechime de la 5-10 ani - o dată la 3 ani;</i> <i>c) evaluarea judecătorilor cu o vechime mai mare de 10 ani - o dată în 5 ani. ”</i></p>	<p>Nu se acceptă. Din propunere nu rezultă motivul pentru care judecătorii cu o vechime în muncă mai mare ar trebui evaluați mai rar decât cei cu o vechime în muncă mai mică. Or, vechimea în muncă nu poate fi echivalată cu profesionalismul unui judecător.</p>
	3.	<p>De asemenea, se propune completarea art. 7 alin. (2) cu următorul conținut: "Procedura de evaluare a judecătorilor are loc în format electronic, pentru a exclude opinia (influența) subiectivă a membrilor Colegiului de selecție și evaluare. Informația în program este introdusă de către colaboratorii Colegiului în baza datelor prezentate de judecător (verificate de secretariat) și a celor colectate de CSM. Fiecare criteriu este evaluat cu un punctaj stabilit prin Regulament, aprobat de</p>	<p>Nu se acceptă. Desfășurarea unei astfel de proceduri „în format electronic” implică mai întâi de toate crearea unui sistem informațional sau a unei platforme electronice în acest</p>

¹ Regulamentul de organizare și desfășurare a concursului de admitere pentru formare inițială a candidaților la funcții de judecător și procuror poate fi accesat la: <https://www.inj.md/sites/default/files/new/23/regulament/20230221-regulament-admitere.pdf>

	CSM.	<p>scop. Or, CSM nu dispune la moment de un asemenea sistem informațional și nici de resurse financiare ce ar putea fi investite în crearea acestuia.</p> <p>Mai mult ca aftt, propunerea nu poate fi inclusă în proiect fără o descifrare a viitoarelor cheltuieli necesare pentru implementarea acesteia.</p> <p>Faptul că punctajul va fi stabilit în Regulamentul CSM a fost deja prevăzut în art. 6 alin. (5) lit. c) din proiect.</p>
4.	La alin. (3), se propune completarea cu următoarea dispoziție: „ <i>Judecătorii au acces la această informație și sunt în drept să solicite rectificarea datelor la prezentarea actelor justificative</i> ”.	<p>Se acceptă.</p> <p>Propunerea a fost inclusă în art. 6 alin. (8).</p>
5.	Se propune ca ultimul alineat să fie modificat cu următoarea dispoziție: „ <i>Criteriile ce țin de claritatea expunerii verbale și scrise, calitatea motivării hotărârilor vor fi evaluate de către Colegiul de selecție și evaluare prin atribuirea punctajului respectiv</i> ”.	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Subliniem că toate criteriile vor fi evaluate de Colegiu, nu doar cele enumerate în propunere.</p> <p>Precizăm că ultimul alineat din art. 7 se referă la indicatorii pentru criteriul „integritatea profesională”. Substituire acestui alineat cu textul propus nu are sens.</p>
6.	La indicatorii de evaluare a competenței profesionale la lit. c) urmează a fi concretizat pe ce perioadă urmează a fi verificate condamnările la CtEDO;	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Dat fiind faptul că unele procese la CtEDO pot să dureze mai mulți ani, nu considerăm oportun de a indica o perioadă expresă pentru aprecierea acestui indicator.</p>
7.	Se propune de introdus și criteriul „ <i>buna reputație a judecătorului, candidatului la</i>	<p>Se acceptă parțial.</p>

	<p><i>funcția de judecător</i>” în cadrul căruia de analizat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - natura și tipul faptelor pentru care judecătorilor li s-au aplicat sancțiuni disciplinare; sancțiuni contravenționale; iar dacă procedura în aceste cazuri a fost încetată de analizat natura și tipul contravențiilor, motivele de pornire a procedurilor și temeiurile de încetare; faptele pentru care candidaților la funcția de judecător li s-au aplicat astfel de sancțiuni în alte profesii, ori motivele de pornire a procedurilor și temeiurile de încetare. Evaluarea bunei reputații ține de competența CSM, care va atribui punctajul respectiv. 	<p>Art. 7 alin. (4) a fost completat cu lit. d): „reputația profesională”. Menționăm că abaterile disciplinare care țin de încălcarea aspectelor de integritate au fost deja incluse în calitate de indicator pentru criteriul „integritatea profesională”. Indicatorul propus referitor la aspectele contravenționale va avea drept efect transformarea Colegiului într-o pseudo-instanță contravențională, ceea ce nu corespunde cu obiectivul proiectului. Aceeași remarcă se referă și la propunerea de a fi examinate procedurile disciplinare încetate, care au avut loc în timpul practicării altor profesii juridice de către candidatul la funcția de judecător.</p>
8.	<p>La art. 8 alin. (3) se propune de completat cu lit. d) ce va avea următorul conținut: „<i>Consiliul Superior al Magistraturii în temeiul prevederilor alin. (2) art. 36 Legea nr. 178/2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor</i>”.</p>	<p>Se acceptă. Dreptul respectiv al CSM deja este prevăzut în proiect la art. 8 alin. (1) lit. c) și alin. (3) lit. b).</p>
9.	<p>Referitor la prevederile art. 9 alin. (2) lit. a) se propune excluderea „ pct. 3”, iar de la lit. b) „ pct. 1 - alte criterii ce rezultă din funcțiile de administrare a instanțelor, atribuite Secretarului instanței”.</p>	<p>Nu se acceptă. Prima propunere de excludere este neclară și neargumentată. A doua propunere – textul respectiv nu se regăsește în proiect.</p>
10.	<p>La art. 12 alin. (1) lit. a) urmează a fi completat cu dispoziția: „... și 3 membri supleanți”.</p>	<p>Nu se acceptă. Practica ultimilor ani a</p>

		demonstrat ineficiența instituției supleanților.
11.	La alin. (2) din același articol ultima propoziție „... cel mai mare număr de voturi la AGJ., de substituit cu sintagma „...care a obținut votul majorității simple a judecătorilor prezenți la adunare,, (Varianta cuprinsă în proiect nu corespunde principiului reprezentării majorității. Intr-o societate democratică guvernează majoritatea. Democrația se sprijină pe opinia și voința majorității).	Nu se acceptă. Această modalitate de vot a fost inclusă în actuala Lege nr. 154/2012 prin intermediul Legii nr. 246/2022 și a avut drept scop evitarea posibilităților de blocare ale procedurii de alegere a viitorilor membri. Considerăm oportun menținerea procedurii actuale de vot.
12.	Concomitent, la art. 18 alin. (3) de completat cu lit. d) cu următorul cuprins " <i>concluziile cu privire la rezultatele evaluării</i> ".	Se acceptă. A fost inclus la art. 18 alin. (2) lit. c).
13.	La art. 20 se propune substituirea dispoziției " ... de la data adoptării" cu dispoziția " ... de la data comunicării".	Se acceptă.
14.	Art. 3, 7, 9 - Criteriile de selecție și evaluare Potrivit notei informative, finalitățile urmărite de promovarea prezentului proiect de lege sunt: revizuirea criteriilor și procedurii de selecție a candidaților la funcția de judecător; revizuirea criteriilor și procedurii de evaluare a judecătorilor; sporirea clarității și preciziei criteriilor de selecție și a celor de evaluare. Studiind criteriile prevăzute la normele menționate, Curtea constată că acestea, în esență, sunt identice celor prevăzute în Legea privind selecția, evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor nr. 154 din 05 iulie 2012, precum și în Regulamentele CSM (Regulamentul cu privire la criteriile de selecție, promovare și transferare a judecătorilor și Regulamentul cu privire la criteriile, indicatorii și procedura de evaluare a performanțelor judecătorilor). Astfel, nu este clar în ce măsură includerea în prezentul proiect a unor criterii similare (ca formă și conținut) poate fi calificată drept „revizuire a criteriilor”; „sporire a calității și preciziei”. În ceea ce privește vechimea în muncă (art. 7 alin. (2) lit. i)) nu este clar în ce măsură acesta poate fi un indicator al activității judecătorului. Prin urmare, reieșind din considerentul că intervenția legislativă sub acest aspect *	Se acceptă parțial Reglementarea la nivel de lege a criteriilor de evaluare a candidaților/judecătorilor a avut drept scop sporirea stabilității acestora și evitarea modificării frecvente a acestora prin hotărârea CSM. Referitor la conținutul criteriilor, precizăm că în procesul de avizare și consultare publică au fost recepționate puține avize critice la acest aspect. Drept urmare, nu s-a considerat oportun modificarea radicală a conținutului criteriilor respective. Criteriul vechimii în muncă a
Curtea Supremă de Justiție		

	<p>este lipsită de sens (fiind contrară finalităților urmărite), Curtea avizează negativ propunerile menționate.</p>	<p>fost exclus din proiect.</p>
<p>15.</p>	<p>Cap. IV- Colegiul de selecție și evaluare a judecătorilor</p> <p>Cu privire la comasarea Colegiilor menționate, nota informativă nu conține nici un argument plauzibil care ar justifica o asemenea comasare. Pe de o parte, autorul proiectului indică niște date statistice cu privire la activitatea Colegiilor (care ar trebui să lase impresia unui volumul de lucru redus al acestora), pe de altă parte, în Analiza de impact în procesul de fundamentare, autorul indică că <u>din cauza volumul mare de lucru al viitorului CSEJ, există riscul să fie puțini candidați la funcțiile vacante din colegiul respectiv (pct. 4 lit. c).</u></p> <p>În acest sens, crearea unei structuri în privința căreia persistă „riscul unui volum mare de lucru”, reprezintă o consolidare a colegiilor de selecție și evaluare a performanțelor judecătorilor în sensul acțiunii nr. 1.1.4 lit. c) din Strategia privind asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2022-2025, aprobată prin Legea nr. 211/2021?</p> <p>Totodată, potrivit notei informative una din finalitățile urmărite prin prezentul proiect este capacitatea colegiului nou creat cu pârghii și instrumente de lucru suplimentare, pentru ca să devină cu adevărat eficient și mult mai incisiv în procesul de selecție și evaluare a subiecților.</p> <p>Analizând proiectul, Curtea constată că de fapt, acesta nu reglementează în nici o măsură „pârghii și instrumente de lucru suplimentare” care s-ar deosebi de cele existente.</p>	<p>Precizare.</p> <p>Cauzele apariției aceluși „volum mare de muncă” acumulat de cele două colegii au fost explicate suficient de detaliat în nota informativă și în analiza impactului.</p> <p>Comasarea celor două colegii, selectarea unor membri noi și simplificarea procedurii de evaluare reprezintă o soluție pentru a depăși blocajul existent actualmente.</p> <p>În contextul invocării lipsei în proiect a instrumentelor suplimentare, precizăm că în art. 24 alin. (5) și (6) din versiunea proiectului ce a fost transmisă spre avizare, în calitate de instrument suplimentar, a fost prevăzut că Colegiul nou-creat va efectua evaluarea extraordinară a integrității etice și financiare a judecătorilor în funcție. În acest sens, Colegiul va beneficia de aceleași împuterniciri ca și Comisiile de evaluare (de „vetting”).</p> <p>Menționăm că alineatele respective au fost excluse din proiect ca urmare a propunerilor primite în procesul de avizare.</p>

		De asemenea, proiectul a fost completat cu prevederea privind crearea în cadrul secretariatului CSM a unei subdiviziuni ce va conlucra anume cu acest Colegiu.
16.	<p><i>Art. 10 alin. (2)</i> - cu referire la componența viitorului Colegiu, Curtea reține că spre deosebire de prevederile actuale, ponderea membrilor din rândul non-judecătorilor în cadrul viitorului Colegiului este mai mică (3). La ora actuală, în procesul de evaluare și selecție sunt implicați 4 reprezentanți ai societății civile.</p>	<p>Precizare.</p> <p>Obiecția nu este clară. Or, conform prevederilor proiectului, din totalul de 9 membri ai viitorului Colegiu, 6 vor fi din rândul judecătorilor, iar 3 din rândul non-judecătorilor. Astfel, este garantat faptul ca majoritatea membrilor să fie rândul judecătorilor.</p>
17.	<p><i>Art. 11 alin. (1) lit. b)</i> - vechimea în funcția de judecător pentru accederea în funcția de membru al Colegiului (de cel puțin 2 ani efectiv lucrați), este prea mică pentru o responsabilitate atât de mare precum selecția candidaților la funcția de judecător/promovare sau evaluarea activității unui judecător. <u>Curtea avizează negativ propunerea menționată.</u></p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Vechimea în muncă este similară celei stabilite pentru membrii CSM în art. 3¹ alin. (1) lit. a) din Lega nr. 947/1996.</p>
18.	<p><i>Art. 12 alin. (1) lit. b)</i> - delegarea judecătorilor în cadrul Colegiilor de selecție și evaluare, ține de competența exclusivă a Adunării Generale a Judecătorilor conform art. 23³ din Legea nr. 514/1995. Astfel, toți 6 membri judecători urmează a fi desemnați de către Adunarea Generală a Judecătorilor. Astfel, <u>Curtea avizează negativ propunerea menționată.</u></p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Articolul 12 alin. (1) a fost modificat.</p>
19.	<p><i>Art. 17 alin. (2)</i> - stabilirea caracterului deliberativ al ședințelor în dependență de numărul membrilor Colegiului aflați în exercițiul funcției, este incorectă. Orice cvorum urmează a fi determinat din numărul total al membrilor Colegiului - 9. În caz contrar, hotărârile Colegiului ar putea fi adoptate cu votul chiar și a 2 membri (în ipoteza în care doar 3 membri sunt în exercițiul funcției). Prin urmare, <u>Curtea avizează negativ propunerea menționată.</u></p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Articolul respectiv a fost modificat.</p>
20.	<p><i>Art. 24 alin. (6)</i>- autorul pune în sarcina viitorului Colegiu (în perioada 1 ianuarie 2026 - 31 decembrie 2028) evaluarea extraordinară a integrității etice și financiare a judecătorilor în funcție, care nu au fost evaluați conform Legii privind evaluarea externă</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Alin. (6) a fost exclus. Alineatele următoare a u fost</p>

	<p>a judecătorilor și procurorilor.</p> <p>Prin această propunere, Colegiului de fapt i se atribuie competențe improprii (care contravin în esență proiectului transmis spre avizare). La fel, chiar dacă s-ar omite aspectul competenței, în ce măsură ar putea fi aplicate criteriile prevăzute în Legea privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor, în cazul în care cea din urmă își va înceta acțiunea conform art. 20 alin. (8), vor fi aplicate criteriile de evaluare prevăzute într-o lege a cărui termen de aplicare s-a consumat?</p> <p>În concluzie, Curtea menționează că nu există o corelație între propunerile formulate de către autor și finalitățile urmărite prin prezentul proiect. Promovarea unui asemenea proiect este lipsită de sens odată ce criteriile de evaluare și selecție sunt identice celor existente, iar unica schimbare majoră precum comasarea Colegiilor, este neargumentată, nefiind astfel clare avantajele obținute urmare a creării noii structuri.</p>	renumerotate.
<p>Curtea de Apel Bălți</p>	<p>21. Legea nr. 154/2012 prevede că evaluarea extraordinară se efectuează o dată la 3 ani. Făcînd trimitere la art.13 alin.2 din Legea nr.154/2012, cît și la proiectul înaintat spre avizare, judecătorii sunt de părerea că termenul de 3 ani cît și termenul propus de proiectul dat conform art. 6 pct.1 pentru evaluarea performanțelor este un termen prea restrîns pentru verificarea îndeplinirii criteriilor de competență profesională și de performanță.</p> <p>Cu titlu de informare, menționăm că în Germania, în majoritatea statelor federale, evaluarea judecătorilor are loc la un interval de 4 sau de 5 ani.</p> <p>Reieșind din propunerile reprezentanților sistemului judecătoresc, conform căroră acest termen este unul prea restrîns, se propune la art. 6 pct.1 textul ”o dată la 4 ani” să fie înlocuit cu textul ”o dată la 5 ani”.</p> <p>Consider, că termenul de cinci ani ar fi mai optimal pentru petrecerea evaluării ordinare a performanțelor judecătorilor, întru verificarea îndeplinirii criteriilor de competență profesională și de performanță.</p>	<p>Se acceptă. Termenul a fost modificat.</p>
22.	<p>La art. 10 pct.5 excluderea textului ”dar nu mai mult de 3 luni”. Întru argumentarea opiniei menționez, că excluderea textului este necesară pentru evitarea blocajului funcționalității Colegiului.</p>	<p>Se acceptă. Textul a fost exclus.</p>
23.	<p>La art. 12 pct.2 textul ”cel mai mare număr de voturi” a înlocui cu textul ”majoritatea simplă de voturi (cel puțin jumătate plus unu din numărul judecătorilor prezenți/după caz a membrilor comisiei)” și în continuare după text.</p> <p>Menționez, că alegerea membrilor Colegiului pentru selecție, evaluare performanțelor și cariera judecătorilor conform criteriului cel mai mare număr de voturi</p>	<p>Nu se acceptă. Modalitate de vot propusă are drept scop evitarea blocajelor în procesul de selectare a membrilor Colegiului.</p>

	este una confuză, pentru a exclude dubiile și interpretările subiective propun preluarea noțiunilor respective din art. 135 Cod administrativ.	
24.	<p>Chiar dacă actualmente există două colegii distincte, care au în atribuții în selecția și evaluarea, totuși, criteriile examinate de acestea se suprapun, iar Regulamentul CSM cu privire la criteriile de selecție, promovare și transferare a judecătorilor, pe lângă criteriile de selecție, prevede și un șir de „condiții de selecție”, în care este inclusă și „susținerea evaluării performanțelor”.</p> <p>Anterior am venit cu propunerea de a crea un Colegiu unic, fiind compus dintr-un număr egal de judecători aleși de Adunarea Generală a Judecătorilor și reprezentanții societății civile, personalități notorii, care să fie selectați prin concurs public de către Consiliul Superior al Magistraturii, ce ar avea drept efect reducerea și eficientizarea procedurilor de selecție și evaluare.</p> <p>Considerăm necesar de a renunța la structura actuală complexă a criteriilor de selecție și evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor și susținem proiectul referitor la crearea Colegiului unic.</p>	<p>Se acceptă parțial. Referitor la componența Colegiului, subliniem că proiectul propune o componență mixtă, în care majoritatea aparține membrilor judecători.</p>
25.	<p>Potrivit pct.4 din analiza impactului, proiectul în cauză prevede constituirea unui singur colegiu responsabil de selecția și evaluarea performanțelor judecătorilor, ceea ce va genera costuri suplimentare din bugetul de stat estimate în volum de 1462,0 mii lei pentru plata indemnizațiilor pentru 9 membri ai colegiului.</p> <p>În acest sens, menționăm că, potrivit art. 30 alin. 1) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, concomitent cu elaborarea proiectului actului normativ se întocmește nota informativă la proiect, iar compartimentul fundamentarea economico-financiară trebuie să fie însoțit de costuri detaliate privind implementarea proiectului dat.</p> <p>Prin urmare, comp.4 urmează să fie completat cu descrierea cheltuielilor aferente implementării proiectului, conform estimărilor prezentate în Analiza impactului.</p>	<p>Se acceptă. Nota informativă a fost completată.</p>
26.	<p>Suplimentar este de menționat că, în Analiza impactului la proiect nu este stipulat întregul impact asupra bugetului de stat generat de implementarea acestora — spre exemplu, asigurarea bazei tehnico-materiale (art.21 alin.(3)), lucrărilor de secretariat (art.22 alin.(1)).</p>	<p>Se acceptă. Analiza impactului a fost completată cu informația solicitată.</p>
27.	<p>Totodată, Nota informativă urmează să ducă claritate dacă, în anul curent implementarea prevederilor proiectului de lege va fi efectuată în limita alocațiilor CSM aprobate prin Legea bugetului de stat pentru anul 2023 nr. 359/2022.</p>	<p>Se acceptă. Nota informativă a fost completată.</p>
28.	<p>De asemenea, la comp. 1 lit. e) din Analiza impactului și la comp. 2 din Nota informativă, de modificat documentul de politici care servește drept bază pentru</p>	<p>Se acceptă. Nota informativă și Analiza</p>
Ministerul Finanțelor		

		<p>elaborarea și promovarea proiectului în cauză — a se vedea Hotărârea Guvernului nr.90/2023 cu privire la aprobarea Planului de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023.</p>	<p>impactului au fost completate.</p>
<p>Uniunea Republica Moldova</p>	<p>29.</p> <p>În același timp, ținând cont de specificul competențelor Colegiului unic precum și ținând cont de specificul activității, în opinia noastră, în componența Colegiului unic, pot fi incluși cel mult 2 reprezentanți ai societății civile, care să aibă cel puțin 5 ani de experiență în domeniul dreptului/jurisprudenței. Or, acest număr este suficient pentru a asigura atingerea scopului urmărit prin includerea membrilor societății civile în Colegiul unic. De altfel, anume în acest mod a fost propusă componența Colegiului unic în cadrul Conceptului privind consolidarea mecanismului de selecție și de evaluare a performanțelor judecătorilor.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Menținerea coraportului dintre membrii judecători și cei non-judecători stabilit în proiect este necesară pentru asigurarea transparenței activității Colegiului și pentru evitarea corporativismului.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Menținerea coraportului dintre membrii judecători și cei non-judecători stabilit în proiect este necesară pentru asigurarea transparenței activității Colegiului și pentru evitarea corporativismului.</p>
<p>30.</p>	<p>În opinia UARM, judecătorii desemnați în acest Colegiu, trebuie să aibă cel puțin 5 ani vechime în funcția de judecător și să fie detașați în funcția de membru al Colegiului, or, în caz contrar, judecătorii vor fi supraîncărcați cu dosare și cu activitatea în colegiu, ceea ce va descuraja judecătorii să candideze la funcția de membru al Colegiului unic.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Vechimea în muncă pentru membrii Colegiului este similară cu cea stabilită pentru CSM de Legea nr. 947/196.</p> <p>Detașarea ar avea drept consecință „excluderea temporară” a judecătorului de procesul de înfăptuire a justiției (sarcina de bază a magistraților), și repartizarea dosarelor acestuia spre examinare către alți judecători din instanță. Acest fapt nu poate fi acceptat, căci va duce la mărirea volumului de lucru a unor judecători și la tergiversarea examinării dosarelor.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Vechimea în muncă pentru membrii Colegiului este similară cu cea stabilită pentru CSM de Legea nr. 947/196.</p> <p>Detașarea ar avea drept consecință „excluderea temporară” a judecătorului de procesul de înfăptuire a justiției (sarcina de bază a magistraților), și repartizarea dosarelor acestuia spre examinare către alți judecători din instanță. Acest fapt nu poate fi acceptat, căci va duce la mărirea volumului de lucru a unor judecători și la tergiversarea examinării dosarelor.</p>
<p>31.</p>	<p>La art. 12 alin. (1), numirea membrilor Colegiului din rândul judecătorilor de către CSM nu este motivată în nota informativă. Considerăm că modul de alegere a membrilor Colegiului de către Adunarea Generală a judecătorilor trebuie să fie aplicată pentru toți membrii Colegiului din rândul judecătorilor. Orice distincție dintre cele două metode de alegere/numire trebuie să fie motivată prin prisma necesității, legalității scopului urmărit și proporționalității.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Articolul respectiv a fost modificat.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Articolul respectiv a fost modificat.</p>
<p>32.</p>	<p>La alin. (2) art. 12, ultima teză, cuvântul „judecătorul” propunem a fi</p>	<p>Se acceptă</p>	<p>Se acceptă</p>

	<p>substituit cu cuvântul „candidații”, iar la final de completat cu textul „, în ordinea descrescătoare”.</p> <p>Astfel, se va asigura aplicarea normei date fără echivoc și pentru situația în care printr-o singură procedură de exprimare a votului sunt aleși toți membrii Colegiului din rândul judecătorilor.</p>	<p>Alineatul respectiv a fost completat.</p>
33.	<p>La fel, este important să fie luate măsuri privind continuitatea activității colegiului unic și neadmiterea blocării activității, în cazul demisiei, sau a expirării mandatului unuia sau mai multor membri ai Colegiului, fie din cauza imposibilității de a activa din alte motive. Prin urmare, propunem să se prevadă existența supleantilor pentru diferența de mandate, precum și să fie instituit un termen în care să fie aleși noii membri, iar Colegiul să activeze până la alegerea noilor membri, chiar dacă în perioada de 3 luni nu a fost posibilă alegerea unui alt membru.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Practica ultimilor ani din activitatea actualelor colegii de selecție și de evaluare a performanțelor a demonstrat că instituția „membriilor supleanți” este absolut ineficientă. Drept urmare, nu considerăm necesar menținerea acesteia.</p> <p>Instituirea termenului pentru numirea noilor membri este inutilă, deoarece legislația nu prevede nici o sancțiune pentru autoritățile/instituțiile care nu-și numesc, aleg sau desemnează candidații/membrii în organele de autoadministrare.</p>
34.	<p>La alin. (5) art. 12, propunem să se examineze oportunitatea reglementării suplimentare în competența CSM împuternicirea de a constata imposibilitatea unui membru al Colegiului de ași exercita funcțiile mai mult de 3 luni și tot din oficiu de a numi sau de a convoca Adunarea generală a judecătorilor pentru a alege un alt membru. În caz contrar, termenul de 3 luni prevăzut la alin. (5) art. 10 din proiect riscă să fie omis.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Alineatul respectiv a fost completat.</p>
35.	<p>La art. 14 alin. (2) lit. d) propunem completarea acestuia astfel încât să se reglementeze dreptul președintelui Colegiului de a semna corespondența Colegiului și nu doar hotărârile și procesele-verbale.</p>	<p>Precizare.</p> <p>Funcția de „Președinte a Colegiului” este o funcție de conducere. Prin urmare, semnarea corespondenței Colegiului nu este un drept, ci este o atribuție ce rezultă din esența funcției de</p>

		<p>conducere. Astfel, precizarea expresă a acestuia nu este necesară.</p> <p>Specificarea făcută în privința hotărârilor și proceselor-verbale a fost necesară pentru a evita interpretările eronate privind necesitatea semnării acestora de toți membrii Colegiului.</p>
36.	<p>La fel, se propune de revizuit criteriile și procedura de evaluare, inclusiv – revizuirea punctajului oferit, raportat la criteriile de evaluare, încât cea mai mare pondere să fie atribuită calităților profesionale, pregătirii teoretice și practice, calităților morale etc.. În acest sens, nu este acceptabil criteriul de integritate, or, aceasta fie este, fie nu este și dacă se constată lipsa de integritate, atunci persoana nu mai poate activa în funcția de judecător.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Proiectul a fost completat în vederea stabilirii ponderii criteriului profesionalismului în raport cu alte criterii.</p> <p>Criteriul integrității profesionale nu poate fi exclus. Or, în lipsa acestuia din lista de criterii, nu va exista procedura de evaluare a integrității profesională judecătorului pe parcursul carierei acestuia.</p> <p>Precizăm că o practică similară există în România, unde în procesul de evaluare a performanțelor judecătorului, de asemenea, se apreciază integritatea profesională a acestuia.</p>
37.	<p>Propunem, de asemenea, ca în criteriile de evaluare și selecție să fie incluse și opiniile oferite de avocați sau de Barourile avocaților din circumscriptiile Curților de apel, bazate pe cazuri reale și obiective în care au oferit asistență juridică calificată, or, avocații prin interacțiunea permanentă cu instanțele de judecată sunt cei care sunt plasați cel mai bine în poziția de a afirma că cunosc cel mai bine comportamentul și activitatea judecătorilor.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Considerăm că reglementarea criteriului în redacția propusă ar putea avea drept efect promovarea unor opinii subiective ale unor avocați, din motive de</p>

		„răzbu­nare” pe judecători pentru dosarele pierdute. Art. 7 alin. (4) a fost completat cu lit. d) reputația profesională.
38.	La art. 7 alin. (2) lit. i) propunem excluderea vechimii în funcție în calitate de criteriu de apreciere a competenței profesionale a judecătorului. Vechimea în funcție prin sine nu reprezintă o dovadă a competenței profesionale, ci permite judecătorului să exceleze în privința celorlalte criterii precum claritatea expunerii verbale și scrise, calitatea motivării hotărârilor, modul de conducere a ședințelor de judecată și altele, care sunt evaluate în mod independent.	Se acceptă. Criteriul respectiv a fost exclus.
39.	La art. 15 alin. (1) lit. b) considerăm că, expunerea opiniei separate în caz de dezacord cu hotărârea Colegiului trebuie să reprezinte o obligație a membrului Colegiului, nu un drept.	Nu se acceptă. Propunerea este confuză, rezultă că fiecare membru ar trebui să expună câte o opinie separată, ceea ce contravine procesului de aprobare a hotărârilor Colegiului.
40.	La alin. (2) art. 17 considerăm necesar de stabilit un număr limită minim al membrilor Colegiului prezenți la ședință pentru asigurarea deliberativității. În caz contrar, cel puțin 2/3 dintre membrii Colegiului aflați în exercițiul funcției poate reprezenta, în anumite circumstanțe, și un număr de 2 membri. Semnalăm, că norma juridică în cauză este contrară alin. (1) art. 18, care stabilește că hotărârile Colegiului pot fi adoptate doar cu votul deschis al majorității membrilor aleși/desemnați.	Se acceptă. Proiectul a fost modificat. Proporția de 2/3 se va calcula din numărul total al membrilor Colegiului.
41.	La alin. (2) art. 18, propunem completarea textului cu următoarea propoziție: „La calcularea majorității necesare pentru adoptarea hotărârii nu se ia în considerare membrii care nu participă la vot.”.	Nu se acceptă. În contextul acceptării propunerii CRJM de a exclude acest alineat, propunerea nu poate fi acceptată. A se vedea pct. 80 din sinteză.
42.	La alin. (4) art. 18 soluția propusă de autorii proiectului, care se referă la semnarea hotărârilor Colegiului de către toți membrii acestuia, nu va contribui la eficientizarea activității colegiului. Pentru a evita anumite piedici în activitatea Colegiului, propunem revizuirea normei date, astfel încât să fie suficientă semnătura președintelui, fără o reconfirmare suplimentară prin semnătură a votului	Se acceptă. Art. 18 alin. (4) a fost modificat.

	<p>fiecărui membru al Colegiului.</p> <p>La art. 20, în lumina jurisprudenței Curții Constituționale în materie de jurisdicție deplină a instanțelor de judecată la examinarea contestațiilor împotriva actelor adoptate de organele de autoadministrare ale judecătorilor, propunem revizuirea textului „și doar în partea ce se referă la procedura de emitere și adoptare”.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Jurisprudența Curții Constituționale, invocată în aviz de judecată a hotărârilor organului de autoadministrare (CSM), pe cînd art. 20 are un alt obiect de reglementare – prima etapă a contestării hotărîrii Colegiului de selecție și evaluare, care se face la CSM. Etapa ulterioară (contestarea hotărîrii CSM) este reglementată în Legea nr. 947/1996.</p> <p>Astfel, considerăm oportun de a menține formularea actuală.</p>
44.	<p>Alin. (1) art. 24 propunem a fi revăzut sub aspectul stabilirii unui termen exact pentru intrarea în vigoare a legii, or sintagma „după o lună” nu se referă la un moment definit în timp.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Precizăm că la calcularea termenului respectiv trebuie să se țină cont de regulile generale, stabilite în Codul civil.</p> <p>Alineatul respectiv a fost modificat, pentru a asigura intrarea imediată în vigoare a noii legi. Pentru detalii, a se vedea nota informativă.</p>
45.	<p>La alin. (4) art. 24 propunem a se stabili că se întrerup termenele de procedură calculate anterior și de la constituirea Colegiului conform prezentei legi termenele de procedură scurse anterior nu se vor lua în considerare la calcularea noilor termene de procedură. Această dispoziție va asigura noilor membri ai Colegiului timp suficient pentru examinarea efectivă a dosarelor.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Alineatul respectiv a fost modificat. A se vedea art. 25 alin. (1).</p>
<p>USAID</p>	<p>Propunere:</p> <p>Art. 9 alin. (2) pct. 2) lit. a) se completează cu subpct. 12, după cum</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Criteriul și indicatorii propuși</p>

	<p>urmează:</p> <p>„12. asigurarea eficienței instanței judecătorești – acest aspect este evaluat în baza următorilor indicatori de performanță a instanțelor judecătorești:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) rata de soluționare a dosarelor în instanța judecătorească; b) rata de variație a stocului de cauze pendinte; c) durata dosarelor pe rol; d) durata lichidării stocului de cauze pendinte. <p>Indicatorii vor fi apreciați în funcție de valorile medii pe țară înregistrate la nivelul judecătoriilor sau curților de apel și în dependență de implementarea unor proceduri interne de monitorizare a performanței instanței judecătorești de către președintele și vicepreședintele instanței. Implementarea procedurilor de monitorizare a performanței va fi verificată prin intermediul discuțiilor cu judecătorii și personalul din cadrul instanței judecătorești.”</p> <p>Argumentare:</p> <p>Completările propuse sunt determinate de beneficiile instituirii în cadrul instanțelor judecătorești a practicilor de monitorizare obligatorie internă periodică de către conducerea instanțelor judecătorești a performanței instanței pe care o conduc, în general, și a judecătorilor din cadrul instanței judecătorești, în particular. La etapa actuală, se atestă aplicarea sporadică a acestor practici în instanțele judecătorești, fapt care duce la implicarea limitată a conducerii instanțelor judecătorești în monitorizarea și gestionarea performanței instanțelor judecătorești. Or, potrivit Opiniei Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) nr. 19 (2016) privind rolul președinților instanțelor judecătorești, rolul președinților este de a asigura funcționarea eficientă a instanței judecătorești și de a consolida serviciile oferite cetățenilor, inclusiv prin monitorizarea duratei proceselor judiciare. Potrivit Opiniei specificate supra, monitorizarea duratei proceselor și a eficienței instanțelor judecătorești se realizează cu scopul accelerării soluționării cauzelor pe rolul instanței judecătorești, însă trebuie să fie de natură să nu afecteze imparțialitatea și independența judecătorilor.</p> <p>Pornind de la aceste considerente, se propune completarea proiectului de Lege privind selecția și evaluarea performanțelor judecătorilor cu prevederi care ar permite evaluarea președinților și vicepreședinților instanțelor judecătorești prin prisma eficienței activității instanței apreciate prin intermediul indicatorilor de performanță extrași din Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor și comparați cu mediile</p>	<p>pentru acesta nu sunt aplicabili pentru președintele/vicepreședintelui de instanță, deoarece atribuțiile acestora nu permit influențarea aspectelor vizate de indicatorii propuși.</p>
--	--	---

	<p>naționale pe țară înregistrate la nivelul judecătorilor sau curților de apel. Aceste evaluări vor contribui la creșterea indicatorilor de performanță și a eficienței instanțelor judecătorești, în condițiile în care conducerea instanțelor se va implica mai activ în monitorizarea și gestionarea performanței instanțelor judecătorești pe care le conduc.</p> <p>Propunerile de completare a proiectului de Lege privind selecția și evaluarea performanțelor judecătorilor sunt prezentate în Anexa A la prezenta Notă.</p>	
<p>Centrul de Resurse Juridice din Moldova</p>	<p>47.</p> <p>Art. 1, propunere: Articulația corectă a cuvântului „organizare”.</p> <p>Argumente: Modificare redacțională.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>48.</p> <p>Art. 2, propunere: Completarea cu lit. „a¹) egalitatea de șanse”.</p> <p>Argumente: Recomandăm includerea considerațiilor privind dimensiunea de gen în calitate de principiu al selecției și evaluării judecătorilor pentru a asigura prezența echitabilă a femeilor în instanțe și pentru a susține realizarea echilibrului dintre viața profesională și cea de familie. În acest sens, legea și după caz, regulamentul de implementare al legii, ar urma să prevadă în mod explicit că în cazul promovărilor la o instanță superioară și în concursurile pentru ocuparea unei funcții de conducere, se va aplica măsura specială temporară ca în cazul existenței unui punctaj egal între o femeie și un bărbat, să se ia în calcul acordarea de prioritate la promovare judecătorească, atâta timp cât încă există un dezechilibru de gen masiv în ceea ce privește promovarea așa cum indică datele statistice recente. De exemplu, rezultatul concursurilor de promovare în perioada 2013 – 2018 relevă o rată de promovare femeilor cu peste 20% mai mică. Doi din trei promovați sunt bărbați, fără a exista o justificare obiectivă pentru această diferență.</p> <p>Sursa datelor: CRJM: Analiza dimensiunii de gen în sectorul justiției în Republica Moldova Prețul personal al prezenței femeilor în sistemul judecătoresc (2019)</p>	<p>Nu se acceptă. Articolul 2 conține principiul nediscriminării”, care înglobează și aspectele ce țin de „egalitatea de șanse”.</p>
	<p>49.</p> <p>Art. 3, propunere: Excluderea lit. a).</p> <p>Argumente: La alin. (1) lit. a) considerăm judicios excluderea criteriului propus. Întrunirea condițiilor stabilite la art. 6 din Legea nr. 544/1995 sunt cerințe indispensabile candidării, decât un criteriu propriu-zis de selecție.</p>	<p>Se acceptă.</p>

50.	<p>Art. 3 alin. (1), propunere: Expunerea lit. c) după cum urmează: „c) <u>experiența</u> <u>vechimea</u> în funcțiile de specialitate juridică și <u>genul activității desfășurate în funcțiile respective;</u>”</p>	<p>Se acceptă parțial. Nu putem exclude partea a doua a normei, or, aceasta constituie un criteriu pentru diferențierea funcțiilor de specialitate juridică.</p>
51.	<p>Art. 3 alin. (1), propunere: Completarea cu literele: „d¹) <u>participarea în activități, proiecte sau inițiative de educație non-formală, confirmate corespunzător;</u> d²) <u>fluența exprimării verbale și scrise în una din limbile Consiliului Europei</u>” Argumente: La alin. (1) suplimentar, în vederea selecției în bază de merit a celor mai buni candidați la funcțiile de judecător, recomandăm introducerea unor criterii suplimentare în vederea departajării candidaților care pe lângă formarea profesională standard în materie de drept, 1) participă în activități de educație non-formală (programe de instruire non-formale, școli de vară, inițiative studentești, etc.), 2) posedă fluent pe lângă limba română și una din limbile de lucru ale Consiliului Europei (engleza sau franceza). Verificarea acestor abilități ar urma să aibă loc doar pe viu în cazul interviului în fața Colegiului, fiind cooptați sau contractați după caz, specialiști din domeniu, în cazul în care candidatul sau candidata a indicat aceste abilități în dosarul de participare. Menționăm că aceste criterii se vor aplica doar candidaților, nu și judecătorilor în funcție.</p>	<p>Se acceptă. Textul propus a fost inclus la lit. c) și d).</p>
52.	<p>Art. 3 alin. (1), propunere: De redactat lit. e) în felul următor: e) <u>competențe personale și atitudini</u> <u>calitățile personale</u> precum: <u>integritatea</u> <u>verticalitatea</u>, <u>corectitudinea</u>, <u>capacitatea de a gestiona situațiile stresante;</u> f) <u>capacitatea de a lua și a-și asuma decizii</u> g) <u>capacitatea de a înțelege și a soluționa situațiile juridice complexe;</u> f) <u>alte activități extrajudeciare</u> <u>criterii relevante funcției de judecător.</u> Argumente: Suplimentar, recomandăm modificarea sintagmei „capacitatea analitică” în „capacitatea de a înțelege și a analiza situațiile juridice complexe”. Formularea este identică cu cea folosită în proiectul legii Curții Supreme de Justiție.</p>	<p>Se acceptă parțial. Textul art. 3 alin. (1) a fost ajustat, ținându-se cont de completările propuse.</p>

53.	<p>Art. 3 alin. (2), propunere: De exclus cuvintele „pentru acestea”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
54.	<p>Art. 3 alin. (3), propunere: De completat în final cu „și de către Consiliul Superior al Magistraturii”</p>	<p>Nu se acceptă. Subliniem că unul din obiectivele proiectului de lege este de a reduce din „pîrghiile” de influențare a rezultatelor concursului de selecție a candidaților la funcția de judecător, pe care la are la moment CSM. Drept urmare, propunerea de a menține cu o pondere de 50% a punctajului acordat de CSM în formula finală de calcul nu poate fi acceptată, mai ales că raționamentul efectuării completării propuse nu este nici clar, nici argumentat.</p>
55.	<p>Art. 4 alin. (1), propunere: De efectuat următoarele modificări: „(1) Performanțele judecătorilor se evaluează pentru a stabili nivelul de cunoștințe și aptitudini profesionale ale judecătorilor, cât și a capacității de a aplica cunoștințele teoretice și aptitudinile necesare în practica profesiei de judecător, de a stabili aspectele slabe și aspectele forte din activitatea judecătorilor, de a stimula tendința de perfecționare a abilităților profesionale și de a spori eficiența activității judecătorilor la nivel individual și la nivel de instanțe judecătorești.”</p>	<p>Se acceptă. Art. 4 alin. (1) a fost modificat conform propunerii.</p>
56.	<p>Art. 4 alin. (2), propunere: De efectuat următoarele modificări: (2) Rezultatele evaluării performanțelor judecătorilor sînt utilizate pentru: a) organizarea calitativă a formării profesionale a judecătorilor (stabilirea direcțiilor de formare profesională, dezvoltarea și îmbunătățirea programelor de instruire continuă a judecătorilor, selectarea formelor de instruire); b) stabilirea obiectivă a gradului de corespundere a judecătorilor cu funcțiile pe care</p>	<p>Nu se acceptă. Propunerea de modificare a lit. b) nu este nici clară, nici argumentată. Oportunitatea menținerii gradelor de calificare ale judecătorilor sau renunțării la</p>

	<p>le dețin sau la care pretind pe parcursul carierei lor;</p> <p>c) asigurarea unei comparații obiective între mai mulți judecători în cazul promovării;</p> <p>d) stimularea judecătorilor pentru a-și perfecționa nivelul de pregătire și abilitățile profesionale;</p> <p>e) îmbunătățirea administrării instanțelor judecătorești;</p> <p>f) ~~formularea propunerilor de acordare a gradelor de calificare pentru judecători.~~</p> <p>Argumente:</p> <p>Propunem excluderea, inclusiv în contextul oportunității excluderii gradelor de calificare pentru judecători.</p>	<p>acestea nu țin de obiectul de reglementare a prezentului proiect de lege.</p>
57.	<p>Art. 6 alin. (1) și (2), propunere:</p> <p>De efectuat următoarele modificări:</p> <p>„(1) Judecătorul este supus evaluării ordinare a performanțelor o dată la 5 ani.</p> <p>(2) Evaluarea ordinară a performanțelor se inițiază de Colegiul de selecție și evaluarea judecătorilor în baza unui plan de evaluare, ~~avizat~~ aprobat de către Consiliul Superior al Magistraturii.”</p> <p>Recomandăm extinderea termenului evaluării ordinare de la 4 la 5 ani. Suplimentar, considerăm necesar indicarea în lege a faptului că evaluarea ordinară va fi coordonată cu Consiliul Superior al Magistraturii în baza unui plan de evaluare, în funcție de necesitățile prioritare ale sistemului pe care trebuie să le identifice CSM.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Alin. (1) și (2) a fost modificat conform propunerii.</p>
58.	<p>Art. 6 alin. (4), propunere:</p> <p>De efectuat următoarele modificări:</p> <p>„(4) În cazul acordării calificativului “insuficient”, judecătorul este supus evaluării extraordinare în termenul stabilit de Colegiul de selecție și evaluare a judecătorilor. Acordarea calificativului “insuficient” la două evaluări consecutive constituie temei pentru ~~inițierea, din partea Consiliului Superior al Magistraturii, a procedurii de eliberarea din funcție a judecătorului.~~”</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Art. 6 alin. (4) a fost modificat conform propunerii.</p>
59.	<p>Art. 6 alin. (5), propunere:</p> <p>De efectuat următoarele modificări:</p> <p>„(5) Prin regulament aprobat de Consiliul Superior al Magistraturii se stabilesc:</p> <p>a) metodologia de <u>interviu</u>, procedura și durata evaluării performanțelor judecătorilor;</p> <p>b) ~~limitele extinderii procesului de evaluare a performanțelor judecătorilor;~~</p> <p>c) punctajul corespunzător fiecărui calificativ indicat la alin. (3);</p> <p>d) sursele de informare și mijloacele de colectare a informațiilor necesare evaluării</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Nu considerăm oportun completarea lit. a).</p> <p>Lit. b) a fost exclusă.</p>

	<p>performanțelor judecătorilor.”</p> <p>Argumente:</p> <p>La alin. (5) recomandăm detalierea faptului că metodologia se referă la interviul realizate de către CSM, dacă această etapă va fi menținută în continuare.</p> <p>Suplimentar, propunem excluderea lit. b) având în vedere caracterul confuz al reglementării. Eventualele „limite” de evaluare pot fi stabilite doar prin lege.</p>	
60.	<p>Art. 7 alin. (1), propunere:</p> <p>De efectuat următoarele modificări:</p> <p>„(1) Evaluarea ordinară a performanțelor judecătorilor se realizează în baza următoarelor criterii:</p> <p>a) competența profesională; care va avea o pondere de cel puțin 60% din totalul evaluării;</p> <p>b) competența organizatorică; care va avea o pondere de cel mult 20% din totalul evaluării;</p> <p>c) integritatea etică profesională; care va avea o pondere de cel mult 20% din totalul evaluării;”</p> <p>Argumente:</p> <p>Fiind o condiție <i>sine qua non</i> pentru eligibilitatea de a practica funcția de judecător, considerăm că criteriul prevăzut la lit. c) urmează a fi redenumit din „integritate” în „etică” profesională.</p> <p>În același timp, propunem suplimentarea articolului 7 cu câteva chestiuni: 1) acordarea unei ponderi de cel puțin 60% din totalul evaluării pentru criteriul de competență profesională, cel mult 20% pentru competența organizatorică și cel mult 20% eticii profesionale, astfel încât să existe o departajare concretă a importanței criteriului de competență profesională, aceasta fiind cel mai important criteriu de competență.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Redenumirea criteriului „integritate” nu este oportună, or, indicatorii stabiliți pentru acesta nu țin doar de domeniul eticii, printre aceștia regăsindu-se și unele abateri disciplinare.</p> <p>De asemenea, nu considerăm oportun de a echivala ponderea „competenței organizatorice” cu ponderea „integrității etice”.</p>
61.	<p>Art. 7 alin. (2) – criteriul „competența profesională”, propunere:</p> <p>De expus lit. e) în următoarea redacție:</p> <p>„e) calitatea redactării (inclusiv depersonalizarea și anonimizarea) și calitatea motivării măsurilor hotărârilor judecătorești emise;”</p> <p>Argumente:</p> <p>În partea ce ține de indicatorii prevăzuți, propunem două soluții de politici:</p> <p>1) excluderea în general a indicatori, astfel încât aceștia să fie stabiliți prin Regulamentele CSM.</p> <p>2) În cazul în care totuși acestea se vor regăsi în lege, recomandăm completarea:</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Considerăm necesar de a menține la nivel de lege a indicatorilor pentru fiecare criteriu, pentru a oferi un plus de stabilitate procesului de evaluare a judecătorilor.</p> <p>Indicatorii „depersonalizarea și anonimizarea” nu țin de</p>

<p>(1) criteriului competență profesională cu obligația de a redacta și anonimiza sau depersonaliza corespunzător hotărârea judecătorească, în baza prevederilor Regulamentului CSM-CSJ de publicare al hotărârilor judecătorești. Anonimizarea numelui precum și ascunderea datelor sunt în responsabilitatea asistenților judiciari, care sunt supravegheați în această activitate de către judecători. Totuși, analiza CRJM (2020) în acest domeniu denotă o problemă gravă la capitolul respectării acestor condiții - depersonalizarea este efectuată în mod defectuos sau inconsecvent. Practica aplicării defectuoase a depersonalizării hotărârilor judecătorești este o problemă sistemică, prezentă cu precădere în judecătoria și curțile de apel. În cazul judecătorilor, rata medie a încălcărilor Regulamentului este de 75%, iar în unele judecătoria aceasta depășește 90%. La nivelul curților de apel, situația este mai bună decât în judecătoria, dar la fel de îngrijorătoare. 47% din hotărârile judecătorești ale curților de apel analizate nu corespund Regulamentului CSM. În cazul CA Comrat, rată încălcărilor este de 67%. La CSJ, prevederile Regulamentului nu au fost respectate în 23% din hotărârile analizate.</p> <p>Depersonalizarea defectuoasă reprezintă un pericol pentru asigurarea efectivă a protecției datelor cu caracter personal (principiu stabilit în proiectul legii) a persoanelor fizice care compar în instanțele de judecată, în special în cazul publicării unor date sau informații sensibile și personale privind viața privată a acestora. În același timp, depersonalizarea incoerentă, doar a unei părți din hotărâre face întreg exercițiul de depersonalizare inutil. Acest lucru poate influența negativ percepția privind profesionalismul sistemului judecătoresc.</p> <p>Informații detaliate de suport: CRJM „Transparența justiției versus datele cu caracter personal” O analiză a modului de publicare a hotărârilor judecătorești în Republica Moldova (2020)</p>	<p>profesionalismul judecătorului.</p> <p>În practică aceasta este o competență a asistentului judiciar. În urma propunerii primite în cadrul consultărilor publice, indicatorul respectiv a fost atribuit președintelui de instanță.</p>
<p>62.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Indicatorul a fost ajustat astfel, încât să permită aprecierea calitativă și cantitativă a acestuia și a fost inclus la art. 7 alin. (3) lit. g).</p> <p>Soluția alternativă propusă în aviz nu poate fi acceptată. Or, modificarea modului de intrare în vigoare a actelor judecătorești nu</p>
<p>Art. 7 alin. (3) – criteriul „competența organizatorică”, propunere: De completat cu lit. c¹) cu următoarea redacție: „c¹) publicarea hotărârilor, încheierilor și informației despre cauzele fixate pentru examinare”</p> <p>Argumente:</p> <p>(2) În privința criteriului Competență organizatorică, recomandăm suplimentar introducerea indicatorilor de publicare a hotărârilor dar și a agendei cauzelor fixate pentru examinare. În prezent, conform datelor statistice ale AAJJ, circa 4-5% din hotărâri publice nu sunt publicate. AAJJ dispune inclusiv de un modul prin care utilizatorii pot notifica AAJJ despre nepublicarea unei hotărâri. Acest lucru este periculos și din păcate specific în special în cazul dosarelor de rezonanță (Șor, Platon, Plahotniuc, etc.) și</p>	

	<p>erodează încrederea în sistemul justiției. În contextul în care un judecător nu asigură sau nu se îngrijește de faptul că hotărârile sale au fost publicate, acest lucru poate influența evaluarea sa profesională.</p> <p>O soluție alternativă, în cazul în care nu se acceptă includerea acestui criteriu, pentru a încuraja publicarea hotărârilor judecătorești de către judecători, după ce au fost încărcate în FIGD, ar fi inclusiv preluarea practicii curente a Curții Supreme de Justiție, pentru care publicarea deciziilor este parte componentă a procedurii judiciare, or, legea condiționează intrarea în vigoare a unor decizii anume de publicarea lor pe pagina web a instanței.</p>	<p>ține de obiectul de reglementare a prezentului proiect de lege.</p>
63.	<p>Art. 7 alin. (3) – criteriul „competența organizatorică”, propunere: De completat cu lit. g¹) cu următoarea redacție: „g¹) <u>rata medie a numărului de ședințe per dosar, inclusiv ședințe întrerupte.</u>”</p> <p>Argumente: În partea ce ține de includerea unui indicator privind rata medie a numărului de ședințe per dosar, inclusiv ședințe întrerupte – acest indicator vorbește despre modul în care își organizează judecătorul timpul, astfel încât numărul prea mare de ședințe per dosar nu este neapărat un indicator de eficiență.</p>	<p>Se acceptă. Propunerea se regăsește la lit. i).</p>
64.	<p>Art. 8 alin. (1), propunere: Propunem excluderea pct. d) – f) având în vedere faptul că aceste temeuri se includ în cazul a) atunci când judecătorul solicită evaluarea din proprie inițiativă, (dorește promovarea sau transferul, sau numirea într-o funcție administrativă.</p> <p>Art. 8 alin. (2), se propune următoarea redacție: „(2) Evaluarea extraordinară din propria inițiativă nu se efectuează dacă în ultimii 2 ani judecătorul a fost supus evaluării ordinare.”</p>	<p>Se acceptă parțial. Pentru a evita dublarea sesizată, considerăm oportun de a exclude lit. a), cu menținerea lit. d)-f). Or, dacă am fi optat în favoarea menținerii lit. a), este riscul ca textul acestei litere să fie interpretat extensiv, în sensul existenței și altor situații în care judecătorul ar putea solicita efectuarea unei evaluări extraordinare a performanțelor. În context, propunerea de completare a alin. (2) nu poate fi acceptată. Totuși, alin. (2) a fost completat cu o excepție, care, în esență, are același scop ca și</p>

65.	<p>Se propune excluderea alin. (4) din art. 8.</p> <p>Argumentare: Considerăm că această normă dublează conținutul prevederilor legale și nu este necesară.</p>	<p>completarea propusă în aviz.</p> <p>Nu se acceptă. Dacă am exclude acest alineat, atunci nu ar exista temei legal pentru a aplica regulile evaluării ordinare față de evaluarea extraordinară. Or, în esență, evaluarea extraordinară este o evaluare ordinară, care se efectuează anticipat termenului stabilit pentru cea ordinară.</p>
66.	<p>Art. 9 alin. (2), propunere: În contextul recomandării prevăzute la art. 7 susținem în continuare oportunitatea excluderii indicatorilor, pentru a fi prevăzuți în Regulamentul CSM elaborat.</p> <p>În contextul în care această abordare nu va fi acceptată, propunem următoarele modificări: În privința lit. a) pct. 3. Recomandăm excluderea indicatorului, având în vedere că această atribuție revine/ar urma să revină Șefului Secretariatului instanței.</p>	<p>Nu se acceptă. Nu susținem propunerea de a exclude indicatorii din proiect. A se vedea argumentele de la p. 61 din prezenta sinteză. Punctul 3. nu poate fi exclus, deoarece activitatea de planificare a bugetului este de competența președintelui de instanță. Faptul dat rezultă și din Legea contabilității nr. 113/2007, care atribuie această sarcină „conducătorului”. Mai mult ca atât, în proiectul noii Legi cu privire la CSJ, la recomandarea Ministerului Finanțelor, atribuția respectivă este stabilită pentru președintele CSJ.</p>
67.	<p>Art. 9 alin. (2), propunere: „4. asigurarea pregătirii profesionale a judecătorilor și personalului instanței judecătorești;”</p>	<p>Nu se acceptă. Propunerea este în contradicție cu art. 161 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 514/1995 privind</p>

68.	<p>Art. 9 alin. (2) lit. a), propunere: În privința pct. 5 Propunem excluderea indicatorului, sau după caz, detalierea modului în care ar urma să fie măsurat/evaluat. În versiunea curentă acesta este extrem de confuz.</p>	<p>organizarea judecătorească. Se acceptă. Pct. 5 a fost exclus din alineatul respectiv.</p>
69.	<p>Art. 9 alin. (2) lit. a), propunere: „6. crearea și menținerea asigurarea unui climat organizațional pozitiv de muncă, sprijin, motivare a judecătorilor și personalului instanței judecătorești, confirmată inclusiv prin sondaje interne la nivelul instanței de către Colegiu, după caz, de către conducerea instanței.” Argumente: În privința pct. 6 propunem detalierea prin posibilitatea desfășurării de către Colegiul de evaluare a unor sondaje/anchete sau chestionări în vederea evaluării capacităților președinților și vicepreședinților de instanță. Aceste chestionare pot fi utilizate drept suport în vederea fixării climatului pozitiv și motivant al judecătorilor și personalului auxiliar. Metoda de chestionare este pe larg utilizată în cadrul companiilor mari, indiferent de domeniul de activitate în sensul acumulării de informații obiective din alte surse decât cele prezentate de către persoana evaluată. În cazul desfășurării unui asemenea exercițiu, rezultatele necesită a fi prelucrate în format scris, depersonalizate și asigurate confidențialitatea.</p>	<p>Se acceptă parțial. Punctul respectiv nu poate fi completat cu informație referitoare la instrumentele de verificare a indicatorului, or, conform proiectului, aceste detalii vor fi stabilite în regulamentul aprobat de CSM.</p>
70.	<p>Art. 9 alin. (2) lit. a), propunere: În privința pct. 10 propunem excluderea, având în vedere că acest indicator avantajează nejustificat, în mod automat persoanele care anterior au deținut funcții administrative.</p>	<p>Se acceptă parțial. Indicatorul a fost modificat, astfel, încât să fie aplicabil și persoanelor care nu au exercitat anterior funcția de președinte/vicepreședinte de instanță.</p>
71.	<p>Art. 9 alin. (2) lit. a), propunere: În privința pct. 11, propunem excluderea fie modificarea în sensul în care Colegiul/După care CSM evaluează planul deja elaborat de către candidat. Însăși exercițiul elaborării nu urmează a fi apreciat de către Colegiu/CSM. În același timp, în partea ce ține de b) pct. 2-5 majoritatea acestor funcții țin de atribuțiile Șefului Secretariatului.</p>	<p>Nu se acceptă. Acești indicatori se regăsesc și în prezent în regulamentul CSM și până în prezent aplicarea acestuia nu a cprezentat dificultăți.</p>
72.	<p>Art. 9 alin. (2) lit. b), propunere:</p>	<p>Nu se acceptă.</p>

	<p>„4. capacitatea de a asigura transparența în activitatea instanței conduse:” Art. 9 alin. (2), propunere: La lit. c) propunem adăugarea unui indicator ce ține de aprecierea comunicării externe cu publicului. Acest lucru poate fi evaluat în baza comunicatelor de presă sau intervențiilor verbale, directe, sau prin intermediul persoanelor însărcinate de comunicare cu publicului, din instanțele de judecată. Această sarcină de comunicare contribuie mult la modul în care este perceput sistemul de justiție. În cazul unei comunicări publice deficiente, acest lucru afectează reputația instanței și a sistemului de justiție în mod special.</p>	<p>Nu este clar raționamentul excluderii textului evidențiat. Se acceptă.</p>
73.	<p>Art. 10, propunere de completare cu alin. (2¹): „(2¹) cel puțin 4 reprezentanți ai colegiului vor fi numiți, după caz aleși din rândul femeilor” Argumentare: În contextul recomandării de la art. 1 Recomandăm includerea considerațiilor privind dimensiunea de gen, inclusiv în calitate de măsură afirmativă pentru a prezenta echitabilă a femeilor în cadrul Colegiului de selecție și evaluare a judecătorilor. În acest sens, considerăm că o cotă minimă de prezentare de patru femei din 9 membri ar fi o măsură potrivită în vederea reducerii decalajelor de reprezentare a femeilor în organele de autoadministrare și celor specializate din domeniul justiției.</p>	<p>Nu se acceptă. Prevederea dată crează riscul blocării procesului de formare a noului Consiliu.</p>
75.	<p>Art. 10 alin. (3), propunere: Recomandăm detașarea/suspendarea membrilor Colegiilor din funcție, având în vedere volumul de lucru pe care urmează să-l întreprindă acești membri. În acest caz, alin. (3) ar urma să fie exclus fie suplimentate alte prevederi din proiect care se referă la detașare, suspendare pe perioada mandatului.</p>	<p>Nu se acceptă. Detașarea ar avea drept consecință „excluderea temporară” a judecătorului de procesul de înfăptuire a justiției (sarcina de bază a magistraților), și repartizarea dosarelor acestuia spre examinare către alți judecători din instanță. Acest fapt nu poate fi acceptat, căci va duce la mărirea volumului de lucru a unor judecători și la tergiversarea examinării dosarelor.</p>

		<p>Aminim că în cadrul consultărilor publice s-a optat anume pentru reducerea volumului de muncă a membrilor judecători. Pentru a evita supraîncărcarea acestora, în proiect a fost majorat cuantumul reducerii volumului de muncă.</p>
76.	<p>Art. 10 alin. (5), propunere: „(5) Membrul Colegiului nu poate fi reales sau numit pentru încă un mandat. Membrul al cărui mandat a expirat asigură interimatul funcției respective pînă la numirea sau alegerea unui nou membru, dar nu mai mult de 312 luni.” Argumentare: În cazul alin. (6) recomandăm asigurarea interimatului funcției respective pînă la alegerea unui nou membru în vederea evitării blocajelor. În mod alternativ, propunem majorarea termenului maxim de asigurare a unui interimat cu cel mult 12 luni.</p>	<p>Nu se acceptă. Stabilirea unui astfel de termen nu-și are rostul atîta timp cît nu există nici o modalitate de sancționare a instituțiilor responsabile de alegerea/selectarea membrilor Colegiului care tergiversează procesul de identificare a candidaților noi la funcțiile respective. Stabilirea termenului nu va face decît să blocheze activitatea Colegiului în cazul în care se va ajunge la termen, iar membrul nou nu va fi numit. Textul a fost exclus din proiect.</p>
77.	<p>Art. 12 alin. (3), propunere: La alin. (3) recomandăm selectarea unor membri a Colegiului de către Ministerul Justiției, prin concurs public, or CSM deja alege/numește în acest Colegiu membrii săi direct sau prin intermediul Adunării Generale a Judecătorilor.</p>	<p>Nu se acceptă. O astfel de completare ar putea fi interpretată drept imixtiune a puterii executive în procesul de „autoadministrare” a judecătorilor.</p>
78.	<p>Art. 17 alin. (2), propunere: „(2) Ședințele Colegiului sînt publice. Acestea sînt deliberative dacă la ele participă cel puțin 2/3 dintre membrii Colegiului aflați în exercițiul funcției. La ședințele</p>	<p>Se acceptă parțial. Judecătorul evaluat trebuie să participe la ședința Colegiului. Or,</p>

	<p>Colegiului participă, în mod obligatoriu, judecătorii supuși evaluării, dacă au fost invitați la ședința Colegiului, de asemenea, pot participa persoanele care au solicitat inițierea procedurii de evaluare a performanțelor judecătorilor. <u>Ne reprezentarea judecătorului invitat nu suspendă procedura de evaluare.</u>”</p> <p>Argumentare:</p> <p>Recomandăm detalierea prevederii de la alin. (2) astfel încât prezentarea judecătorului evaluat să fie posibilă doar în cazul în care acesta a fost invitat de către Colegiu la ședință. În același timp considerăm necesară să fie specificat în lege faptul că ne reprezentarea judecătorului invitat nu suspendă procedura de evaluare.</p>	<p>rezultatul evaluării îi poate influența în mod direct cariera viitoare, iar participarea la ședință poate ajuta la evitarea eventualelor nemulțumiri și contestații ale hotărârii Colegiului. Astfel, nu considerăm oportun de a lăsa la discreția Colegiului să stabilească dacă e necesară sau nu prezența judecătorului.</p> <p>Mai mult ca atât. Având în vedere că a fost mărit intervalul de timp în care se va efectua evaluarea ordinară, considerăm că pentru judecător nu va fi o dificultate de a participa la ședința respectivă.</p>
79.	<p>Art. 17 alin. (3), propunere:</p> <p>Propunem renunțarea la alin. (3) având în vedere autonomia de care trebuie să se bucure membrii Colegiului. Astfel, în cadrul investigărilor și analizei dosarelor candidaților, aceștia ar urma să fie pro-activi, iar informațiile eventual obținute sau făcute disponibile de către alte autorități să fie luate în considerație secundar (similar activității Comisiei pre-vetting).</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Considerăm necesar de a menține alineatul respectiv, pentru a evita posibilele tergiversări ale procedurii de evaluare.</p>
80.	<p>Art. 18 alin. (2), propunere:</p> <p>Suplimentar, considerăm necesară instituirea unei interdicții prin care membrii Colegiului nu pot participa în timpul exercitării mandatului de membru al Consiliului și timp de șase luni după expirarea mandatului la concursuri pentru transfer sau promovare, având în vedere poziția avantajoasă pe care o dețin în virtutea deținerii funcției și accesului la informații privind procedurile interne ale Comisiei. În cazul acceptării recomandării, alin. (2) ar urma să fie exclus.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Interdicția respectivă a fost inclusă în art. 15 alin. (3) din proiect.</p> <p>Alin. (2) a fost exclus din art. 18.</p>
81.	<p>Art. 18 alin. (4), propunere:</p> <p>„(4) Hotărârile Colegiului se emit în formă scrisă și trebuie să fie motivate. Dacă un membru al Colegiului are o opinie separată față de hotărârea emisă, acesta o expune în scris, cu indicarea motivelor, documentul fiind anexat la dosar, și care se publică odată cu</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Textul completat se regăsește în alin. (3).</p>

	<p><u>hotărârea</u>. Hotărârile sînt semnate de președintele și membrii Colegiului care au participat la ședință. Hotărârile Colegiului se transmit Consiliului Superior al Magistraturii a doua zi după expirarea termenului de contestare a hotărârilor. Hotărârile Colegiului, inclusiv opiniile separate se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii în termen de 5 zile lucrătoare de la data adoptării.”</p> <p>Argumentare:</p> <p>Considerăm imperios necesară specificarea faptului că atât hotărârile cât și opiniile separate vor fi publicate. În versiunea curentă, textul alin. (4) este neechivoc. Totuși în cazul în care legiuitorul va considera publicarea integrală a hotărârii drept contrară prevederilor principiului confidențialității evaluării, recomandăm în acest caz publicarea cel puțin a unor detalii cu privire la evaluarea, cu excluderea unor recomandări personale de îmbunătățire a activității adresate judecătorului.</p>	
82.	<p>Art. 22, propunere de completare:</p> <p>„(3) Secretariatul Colegiului are acces la orice sisteme informaționale care conțin date relevante pentru realizarea mandatului său, inclusiv prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect);”</p> <p>Argumente:</p> <p>Propunem suplینirea art. 22 cu un nou alineat (3) care va prevedea posibilitatea Secretariatului de a acumula și analiza date relevante de suport pentru activitatea Colegiului, fără a apela la alte instituții care vor generaliza informația despre un anumit candidat.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Textul propus se regăsește la alin. (2) art. 22.</p>
83.	<p>Art. 24, propunere:</p> <p>În cazul abrogării Legii privind selecția, evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor, considerăm necesar să fie prevăzute în proiectul curent, fie în legea privind CSM, posibilitatea CSM-ului să dețină o cotă de până la 50% pentru rezultatul evaluării (similar reglementării prevăzute în prezent la art. 1/1 al Legii).</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Unul din obiectivele proiectului de lege a fost de a renunța la practica actuală, conform căreia CSM dădea propriul punctaj în procesul de evaluare a judecătorilor și, astfel, influența rezultatul evaluării.</p>